

RAPPORT

STUDIETUR JAPAN

20.3.02 – 3.4.02

John Petter Stangeland

Bakgrunn for turen:

1) Rekruttere elever til skolen.

Hurdal Verk har i flere år hatt enkelte ungdommer med bakgrunn fra Japan som elever ved skolen. Det dreier seg både om ”innfødte japanere” og ”utenlandske japanere”. Her er det et stort potensial, siden landet har 127 mill innbyggere.

2) Drive undersøkende virksomhet med tanke på å få til reisekurs til Japan.

Hurdal Verk, sammen med mange andre folkehøgskoler, arrangerer reisekurs til Kina. Dette er et begrenset marked, og vi må ligge i forkant for å tilby nye og spennende kurs. Siden jeg selv har bodd 4 år i landet er det naturlig å prøve å knytte kontakter for å få realisert tanken om reisekurs til Japan.

3) Gjøre fremstøt for økt belegg på sommerstid.

Siden Hurdal Verk ligger nær Gardermoen, bør skolen kunne være et alternativ for menigheter og andre grupper som tilbringer deler av sommerferien i landet.

Forberedelser:

I Japan er det viktig at det gjøres avtaler når før folk møtes. Det var derfor utenkelig at jeg bare kunne dukke opp på de stedene jeg ønsket uten å gjøre avtaler på forhånd. Målet var å besøke følgende skoler:

Setana folkehøgskole

Canadian Academy (High School, Kobe)

The American School In Japan (High School Tokyo)

Det viste seg at jeg ikke kunne få med meg Setana folkehøgskole siden jeg måtte reise med fly til Hokaido, og i tillegg ta en 3 timer lang busstur etter flyet. Det ville ta for lang tid, og ville bli uforholdsmessig dyrt.

Jeg satt da igjen med de to internasjonale skolene.

I tillegg gjorde jeg avtaler om å møte nåværende rektor og påtroppende rektor på Den Norske Skole i Japan (Kobe), Daglig leder for NMS / Frikirken, Administrasjonsleder i NLM, Tillitsmann i NLM, Daglig leder på Hiruzen Bibel Camp.

Jeg hadde også gjort avtale om overnatting på Den Norske Skolen i tillegg til Hiruzen.

For å kunne reise billig over lange strekninger kjøpte jeg et ”Railpass” på JR (Japan Railway), i tillegg til at jeg fikk en avtale om å låne bil hos kjente i Kobe. For å kjøre bil i Japan må vi ha et ekstra internasjonalt førerkort som jeg fikk utstedet hos NAF.

Jeg hadde også kjøpt inn gaver som jeg kunne gi når jeg kom til mine mange møter. I Japan er dette svært viktig. Jeg valgte å kjøpe CD'er som var lette å frakte og kjekke å få. I tillegg gjorde jeg ulike innkjøp for Den Norske Skolen og NLM som jeg tok med meg ut.

Reisen:

Onsdag 20.3.

Jeg ble kjørt til Gardermoen av venner på skolen, og reiste med SAS kl 1505 til London. I London byttet jeg over til JAL med avgang 1815. Siden flyet var helt fullt, måtte noen av oss på turistklasse reise på Business, og jeg fikk da for første gang oppleve den gleden å få komfortable stoler under flyturen. For å klare så lang reise (12 t fra London til Osaka) på best mulig måte var jeg blitt anbefalt å bestille vegetarmat. Om det var maten eller andre ting som gjorde at jeg ble syk på reisa vet jeg ikke, men jeg fikk diare og oppkast, slik at jeg ikke fikk utnytte den behagelige reisen som jeg hadde håpet på.

Torsdag 21.3.

Ankomst Kansai Internasjonal Airport, Osaka kl 1520 lokal tid. Etter å ha kommet helskinnet gjennom immigrasjon og sjekket ut bagasje, var jeg klar til å sette meg på "Airportlimosinen" som kjører mellom flyplassen og Kobe. Siden Den Norske Skolen ligger på øya Rokko Island i Kobe måtte jeg vente 30 min før det gikk en buss som gikk innom der.

Kl. 1730 satte jeg for første gang på 4 år mine føtter på øya der jeg hadde bodd fra 1994 til 1998. Det var mange følelser som gikk gjennom kroppen da. Påtroppende rektor, Kristin Vegge, var klar med bil på buss-stoppet. Jeg valgte å la bagasjen følge bilen, mens jeg gikk de 500 meterne bort til skolen.

På skolen var det gjort klart rom og reid opp seng, her var jeg ventet.

Kristin hadde gjort klar god Japansk Yakisoba, og mens vi spiste, ringte det på døra. Det var Fumie Namba. En japansk jente som hadde bodd hjemme hos oss i to måneder fra 20 januar til 20. mars. Hun reiste tilbake til Japan samme dag, men med andre selskap. Hun ville bare innom for å gi en liten gave for at hun hadde fått bo hos oss mens hun var i Norge.

Så 2245 kunne jeg gå til ro etter mange timer på reise. Våknet igjen kl 0230, og låg våken til 0700 før jeg igjen fikk sove en time frem til 0800. Jeg var rammet av tidsforskjellen.

Fredag 22.3.

Jeg hadde gjort avtale med rektor på Canadian Academy, David Ottaviano, at jeg skulle møte han 22., og at jeg skulle ringe kontoret på morgenen. Så etter en god frokost hos Kristin avtalte vi et møte kl 0930. Jeg fikk god tid til å informere om folkehøgskoletanken og om Hurdal Verk. Dette var tydeligvis nye tanker for han, og han ville gjerne vite mer om dette unike skoleslaget. Jeg leverte fra meg skoleplaner og oversettelser, samt brosjyrer om sommerdrift. Han lovet å formidle dette til rektor for videregående og avgangselevne. Vi har tidligere hatt to elever fra CA som elever her på Hurdal Verk, slik at det var gunstig å kunne referere til disse.

Resten av dagen brukte jeg til å gå i gågatene i Kobe sentrum og kjenne på lukter og smaker og å handle litt.

Var tilbake på skolen kl 1800. Tok en ny tur ut fra 1900 til 2000 da hadde Kristin klar en ny japansk middag. Denne natta ville jeg sove, så jeg tok en sovetablett, og som en stein frem til frokost.

Lørdag 23.3.

Etter nok en god frokost tok Kristin og jeg oss en tur rundt på øya før vi hadde en enkel lunsj. Kl. 1400 hadde jeg avtale om å møte Gunnar Urstad, administrasjonsleder i NLM. Nå skulle jeg igjen kjøre bil i Japan. Når vi husker at det i Japan er venstrekjøring, og det meste i bilen er motsatt av det vi er vant til i Norge, er det forståelig at det går litt på tverke i starten. Det er spesielt når det skal gires og blinkes. Girstanga og blinklyset er ikke der det alltid har vært. Her må det gires med venstre hånd, og blinklyset sitter på høyre side. Etter noen kilometer gikk det riktig så godt.

Etter fottur i en begynnende Sakurablomstring og samtaler om muligheter for å japanske ungdommer til norsk folkehøgskole, var det servering av hjemmelaget pizza hjemme hos Urstad. Jeg hadde også med meg 3 rottefeller samt rottegift på grunn av rotteinvasjon i huset de bodde i. Vi fikk satt opp både feller og gift, men det er ikke kommet tilbakemeldinger om fangst enda.

Kl 2100 var det retur og på nytt var det uvandt å håndtere bilen, men det er utrolig så fleksible vi mennesker er. Giring og det meste gikk som en drøm.

Palmesøndag 24.3.

Kristin hadde også i dag en flott frokost. Jeg gjorde klart for en tur til Kobe Union Church, for å få med meg gudstjenesten kl 1100. Der har de vanligvis to gudstjenester, kl 0900 og kl 1100. Det er altså vanligvis, men ikke denne dagen. Da var det bare en og den startet kl 1000. Altså var jeg for sent ute. Det var liten vits i å gå inn, så jeg snudde i døra med uforrettet sak og kjørte ned på tempelet 1 km lengre nede i lia. Der var det "tempelsalg". Det betyr at brukthandlere fra området kan bruke tempelplassen for å selge sine varer. Dette er en søndag i måneden, og traff altså den dagen jeg misset gudstjenesten. Etter å ha vandret rundet og prutet litt endte jeg opp med et flott fat i blått og hvitt.

Da jeg kom tilbake til Rokko Island oppdaget jeg at det var bruktmarked der også. Også her ble det prutet og handlet, og sekken ble fylt opp med porselen og keramikk.

Nå hadde Kristin reist på NLM's konferanse, slik at jeg selv måtte sørge for lunsj og middag. Da ble det å spise japansk igjen.

En fordel med å være i Japan i slutten av mars, er at det pågår en stor Sumoturnering i Osaka. Ettermiddagen tilbrakte jeg foran TV-en for å se denne fascinerende sporten.

Siden Kristin var reist, måtte jeg selv lage kveldsmat, men med Kristins kjøkken til disposisjon var det en grei sak.

Mandag 25.3.

Tidlig denne dagen fikk jeg avklart med The American School i Tokyo at jeg var velkommen dagen etter som avtalt. Jeg tok også kontakt med min tidligere japansklærer, Yokiko Mitani, og avtalte å overnatte hjemme hos dem. De hadde flyttet fra Kobe til Tokyo for 2 år siden

Denne dagen var det Sjømannskirka som sto på programmet. Tor og Liv Tvedt tok godt imot meg da jeg kom, og serverte tradisjon tro ferske vafler. Også her fikk jeg snakket om folkehøgskolen og lagt ned brosjyrer og informasjon om skolen. Etterpå ble det en tur på byen både til lunsj og middag, før jeg var tilbake på skolen kl 1830 og laget kveldsmat.

Etter at mørket hadde senket seg, var det klart for et viktig oppdrag: STORSØPLA. To ganger i måneden setter japanerne ut ting de ikke har bruk for. På Rokko Island de det 2. og 4 mandag i måneden. Dette var 4. mandag, og tid for jakt. Fangsten denne kvelden var litt keramikk, golfballer, japanske bokser og andre småting som er kjekt å ha. Jeg tok også med to par nesten nye slalåm ski til skolen.

Tirsdag 26.3.

I dag var det om å gjøre å komme seg tidlig opp slik at jeg kunne komme tidlig av sted til Tokyo. Etter en kjapp frokost tok jeg Rokko Liner fra Rokko Island til Sumiyoshi. Der byttet jeg tog over til JR, og kunne nå få bruke Railpasset mitt. Jeg tok et hurtigtog til Shin Osaka, stasjonen for Shinkansen og kom dit kl 0800. Da jeg kom til billettkontrollen ble jeg spurt om jeg hadde setereservasjon. Det hadde jeg ikke, så da var det å gå tilbake til billettluka. Etter 10 min venting ble det min tur. Jeg ønsket sitteplass, men fikk til svar at det ikke var ledig sitteplass før kl 1005, altså to timer senere. Når det går en Shinkanse hver 15 min, er det svært

lang ventetid. Etter et forsøk på argumentasjon måtte jeg bare ta til takke med reservasjon kl 1005. Jeg hadde med meg telefonkort, slik at jeg kunne ringe til Tim Thornton, businessmanager og kontakt person på The American School in Japan. Han tok ikke telefonen, men jeg fikk lagt ned beskjed om at jeg ikke kunne være i Tokyo før kl 1300. Så var det 40 min med tog mot nordvest før jeg kom til området hvor skolen låg. Han hadde satt av tid frem til kl 1500, så her begynte tiden å bli knapp.

Etter å ha gått frem og tilbake bestemte jeg meg for å gå opp på perrongen for å se om jeg kunne få komme med uten plassbillett. Da jeg kom opp traff jeg en høflig konduktør, og han fortalte at vognene 1 –5 var free seat, så jeg kunne bar hoppe om bord og finne et sete. Det var enkelt å hoppe om bord, men å finne sete var ikke så lett. Siden jeg var sistemann om bord, tok det litt tid før jeg fikk oversikt. Den tilsa følgende. Vogn 3 og 4 var røykevogner, to ledige seter, men med luft som et eldorado for en røyker som har gått tom for tobakk. Altså sto vogn 1, 2 og 5 igjen. Her var det nesten dobbelt så mange som det var seter til. Altså en liten ståplass. Ikke så lystelige utsikter når turen tar 3 timer. Men etter en time snudde lykken, og i Nagoya forlot svært mange toget, og jeg fikk et godt sete frem til Shin Tokyo.

På Shin Tokyo var det så å bytte til Chuo-line. Herlig med Railpass. Her var det ikke nødvendig å stå i kø for å få betale billett, og ikke minst finne ut hvor mye billetten koster til den stasjonen som jeg skal til.

Kl 1140 sitter jeg på et hurtigtog med kurs for Musashi Sakai. Jeg må bytte til lokaltog i Mitaka, og ankom Musashi Sakai 35 minutter senere. Jeg ligger bedre an enn fryktet. Nå gjenstår det bare å få kontakt med Tim Thornton som har lovet å hente meg her på stasjonen, for det tar 10 min med bil til skolen. Problemet er bare at jeg ikke får kontakt. Han er ikke å treffe verken på kontor eller på mobil. Heller ikke på skolens hovednr. Er det kontakt. Jeg velger å tro at staben er til lunsj, og får til slutt kontakt og blir hentet.

Etter så mye tull, er det godt å bli godt mottatt. Tim har lagt opp til møte med rektor på Highschool, samt rådgiveren på High School. Disse møtene var svært fruktbare. Spesielt møtet med rådgiver Timothy Olson. Vi hadde felles kjente og hadde feriert sammen i Nagano to somre. Han opplevde i økende grad at studentene ønsket et ”gap year” mellom High School og Universitetet. Dette ville jo være midt i blinken for flere av studentene. 80 % av studentene er amerikanere og noen utlendinger mens 20% er japanere som har bodd i utlandet. Det var kjekt å kunne presentere en flott skolebrosjyre, samt en engelsk oversettelse. Så er det spennende å se hvordan besøket slår ut på elevsøkningen.

Vi avsluttet møtet med en omvisning på skolen, og det er helt utrolig hva de har fått til. De har en skole med 1500 elever fra barnehage til 3 året på videregående. De har 3 store idrettshaller, 300 datamaskiner til elevene, flotte art- og science- rom i tillegg til store og gode uteanlegg.

Neste punkt på programmet for meg var å treffe min japansklærer, og henne traff jeg på en stasjon litt nærmere Tokyo på samme Chuo-line. Hyggelig med gjensyn. Etter en lang prat på ettermiddagen og japansk middag etter at mannen kom hjem kl 1900, ble det på ny prat og kvelden ble avsluttet med Japansk bad hvor jeg som gjest var første mann til å bade. Da er det viktig at jeg vasker meg skikkelig før jeg går opp i badet. Så er det viktig å bruke riktig tid. Ikke for fort slik at de ikke tro at jeg ikke var fornøyd, og heller ikke for lenge slik at resten av huse kan får seg et bad før de skal sove og tidlig opp. Sengen fikk jeg på tatami og futonger i hovedrommet i huset. Dette var fantastisk service som gav riktig god søvn.

Onsdag 27.3.

Etter en japansk frokost var det å finne veien tilbake til Rokko Island. Hjemturen gikk uten problemer, jeg fikk kjekt reiseselskap med Akira Kuriyama, associate professor på Tokyo Denki University. Jeg brukte mye tid på å forklare han tanken med folkehøgskolen, og etter to timer var han både overbevist og imponert over at vi i Skandinavia hadde flere slike skoler. Jeg var tilbake Den Norske Skolen kl 1400, 5 timer etter at jeg forlot huset til Mitani.

Da jeg var tilbake ble jeg invitert på lunch hos NMS's stedlige representant i Japan, Hennie Sandve. Her fikk jeg god anledning til å utdype hvilke tilbud folkehøgskolen kan gi elever fra Japanske menigheter, samtidig som skolene kan brukes i forbindelse med at grupper kommer på Norgesbesøk.

På kvelden var jeg ute og spiste middag med venner på restaurant i Kobe.

Torsdag 28.3.

Dette var dagen for å teste ut om jeg fortsatt behersket de japanske Highwayene. Målet var Hiruzen Bibelcamp 230 km fra Kobe. Heldigvis gikk turen greit, og på Hiruzen fikk jeg møtt alle NLM's misjonærer. De hadde konferanse der fra søndag til fredag. Jeg fikk være med på nattverdmøte torsdags kvelden, samtidig som jeg fikk snakket med både tillitsmannen for NLM og med de fleste enkeltmisjonærene.

Kl 2230 var vi 4 mannfolk som reiste til Yubara-onsen. Der kan vi bade i varme kilder utendørs. Dette er tradisjonelle japanske bad, og det er ikke tillatt med badebukser. Det er et leskur med hyller hvor vi kan kle av oss, så har vi et lite håndkle som vi holder foran oss for å dekke de mest vitale kroppsdeler.

Det er bare en utrolig opplevelse å sitte ute under fullmånen i de ulike kulpene med mellom 5 og 15 personer i hver kulp. Badekulturen i Japan må bare oppleves.

Fredag 29.3.

Dette var siste dagen til misjonærene, og jeg fikk fortsatt samtalene med ulike misjonærer om muligheten for å få unge japanere til å bli elever på norske folkehøgskoler. Etter at misjonærene reiste kl 1400 fikk jeg omvisning i det nye Betlehem Lodge som er et gammelt fjøs som er ominnredet til retreat senter. Imponerende å se hva som har skjedd på Hiruzen på de årene vi har vært i Norge. Jeg fikk også tid til å prate med Astrid Eikli som er daglig leder på Hiruzen om planene våre med å få praksisplass for enkelte av studentene våre. Dette var hun svært positiv til.

På kvelden tok jeg med de som vær igjen i staben til det offentlige Onsen (badet). Her er det delt mellom kvinner og menn. Det finnes ingen bedre sovemedisin enn et godt varmt bad.

Lørdag 30.3.

Denne dagen hadde jeg avtalt at jeg skulle besøke familien til Fumie, som hadde bodd hos oss fra 20 januar til 20 mars.

Etter avtale møtte jeg opp på en bensinstasjon i nærheten av Okayama by, ca 2 timers kjøring fra Hiruzen. Jeg spurte på bensinstasjonen om å låne telefon, og det var ok, men jeg måtte på toalettet først. Da jeg kom ut igjen, og ville ringe, fortalte dama at hun allerede hadde ringt. Så da hadde altså faren til Fumie informert betjeningen på bensinstasjonen om at det ville komme en "gaijing" (utlending) kl 1300, og at de da måtte ringe til han. Etter å ha hilst på formell måte, ble jeg spurt om han skulle tanke opp bilen min. Jeg måtte høflig avslå for jeg hadde allerede "man tan" (full tank).

Resten av dagen ble en reise i takknemlighet. Først lunsj i privatdelen av farens legeklinikk, så omvisning i en gammel bydel etterfulgt av en uforglemmelig middag med det meste vi kan ønske oss av japansk mat. Dagen ble avsluttet hjemme hos foreldrene til Fumie sammen med

broren med familie. Kl. 2100 kunne jeg igjen sette meg i bilen og sette kursen for Kobe hvor jeg ankom 2300.

1. påskedag søndag 31.3.

Nå var Kristin tilbake fra konferansen, og hun hadde forberedt en flott Påskefrokost. Deretter kjørte jeg til Suma hvor en av NLM's menigheter holder til. Suma er faktisk en av NLM's aller første menigheter. Etter gudstjenesten tok jeg med noen på MC Donald før det var konfirmasjonsfeiring for en av lærersønnene på Den Norske Skolen. Her fikk jeg også snakke med Elsa Skarbøvik, (kirke og undervisningskomiteen i Stortinget for Kr.f). Temaet i samtalen var de økonomiske ordningene for folkehøgskolen.

2. påskedag mandag 1.4.

Da jeg og familien bodde i Japan hadde vi god kontakt med to japanske familier der mødrene var søstere. Dagen i dag var satt av til besøk hos disse. Besøket begynte med lunsj i Myodani, og fortsatte med middag i Shia Wasa no Mura med påfølgende bad og overnatting på Japansk vis.

Det å treffe igjen gode japanske venner har stor betydning for trivselen, og dette besøket var en stor oppmuntring for meg.

Tirsdag 2.4.

Dette er en dag for pakking og avslutning av et utrolig flopp opphold. Lunsjen hadde jeg sammen med staben på Den Norske Skolen og er spennende å snakke folkehøgskole med dem. Hva med å starte en norsk folkehøgskole i Kobe for japanere?

Dagen ble avsluttet med middag på Sizzler sammen med ansatte på DNS, etterfulgt av en vandring langs promenaden på Rokko Island i 20°C kl 2100.

Onsdag 3.4

Nå var det viktig å komme seg tidlig opp slik at jeg kunne rekke nedom hotellet og hente billetten til flybussen. Den måtte nemlig hentes senest en halv time før avgang. Etter en kjapp sykkeltur var det avskjedsfrokost hos Kristin.

Med ryggsekk og koffert forlot jeg Den Norske Skole for siste gang, og er spent på om det går 4 år til neste gang jeg får oppleve skolen, Rokko Island, Kobe og Japan.

Turen hjem gikk stort sett fint. Denne gangen fikk jeg ordinært sete, men det gikk greit. Turen fra London til Oslo ble litt med uberegnelig. Da vi kom inn for landing på Gardermoen, fungerte ikke lysene på taksebanen, samt at det var mye tåke. Vi ble derfor liggende over Torp i 45 min i håp om at ting ble bedre. Til slutt fikk vi melding om at vi måtte lande på Torp. Samme melding fikk min datter som sto og ventet på Gardermoen.

Men lykken snudde til det bedre. Mens vi forberedte landing på Torp, kom det melding om at Gardermoen igjen var åpnet, og vi satte kursen dit, og landet kl 2330, en time etter planen.

For andre gang måtte jeg bli hentet på Gardermoen. De som skulle hente meg var allerede kommet hjem igjen etter å ha fått opplyst at vi ville lande i Vestfold.

Kl 0100 kunne jeg tilfreds sette meg ned i godstolen i stua, turen var over og alt hadde gått rimelig bra.

Erfaringer/oppfyllelse av målsettingen

Erfaringene kan kort oppsummeres med svært tilfredsstillende for egen del. Selv er jeg blitt inspirert til fortsatt arbeid i folkehøgskolen, samtidig som jeg har opplevd at folk som er fremmede for folkehøgskoletanken har fått se en liten flik av virksomheten og har blitt begeistret for den.

Skaffer dette flere elever til Hurdal Verk? Jeg tror det er viktig å arbeide langsiktig med nye samarbeidspartnere. Forandringer i tenkemåte skjer som regel ikke over natten. Nå er det viktig å holde våre kontakter varme og fore dem med informasjon.

Jeg er svært tilfreds med å ha etablert disse kontaktpunktene, og vil forsøke å sende e- post for å informere og minne dem om at vi finnes.

Når det gjelder kortkursvirksomhet, så er signalene fra de jeg må samarbeide med der såpass positive at jeg regner med at jeg kan få til et kortkurs til Japan i begynnelsen av april 2003. Størrelsen på gruppa bør ikke være større enn 16. En endelig avtale om dette kan ikke signeres før i september. Først da vil misjonen vite hva som er til disposisjon av rom ets.

Der jeg følte jeg kom kortest var i forholdet til å rekruttere til sommerdriften. Her må det arbeides mer målrettet, men arbeidet har begynt, og det er første skritt på vandringen.

Hurdal Verk 10.4.02

John Petter Stangeland